

Novozélandský Špekoun

22 ledna 2004

č. 3

Vydává Vít Zýka (Kvítek) jako občasný zpravodaj z pobytu na Novém Zélandu

Toto třetí číslo Novozélandského Špekouna dostalo nový kabát. Jeho grafické úpravě jsem se věnoval během prvních dvou dnů volna na farmě. Měl jsem původně v plánu vyrazit prozkoumat místní kaňon, který obkružuje farmu, ale nakonec jsem zůstal v posteli a léčil nastydnutí. To mě naštěstí během těch dvou dnů přešlo, takže jsem mohl opět nastoupit v plné síle do práce. No a kaňon mi také neutekl. Osm dní uteklo a mohl jsem vyrazit. O tom ale až příště. Přeju pěkné počtení.

Co jsem viděl, co jsem zažil

Pozvánka na večeri

Jeden večer jsem pozván šéfem stá-

Novozélandský Špekoun č. 3

dy Anglie, Austrálie, Wales, Skotsko, Jihoafrická republika a také překvapivě Francie. Kurz týmů před semifinále byl NZ:1,85 Anglie:3,50 Francie:5,00 a Austrálie:9,00. NZ tedy byl favoritem.

Jejich hra, kterou jsem poznal ze záznamu utkání ve skupině, byla nápaditá, technická a elegantní. Líbila se mi. Čtvrtfinále proti Jihoafrické republice se jim povedlo, vyhráli jej 29:9. Noviny měly o čem celý týden psát a Novozélandané se již viděli ve finále, soudě podle titulků typu *Looks like a Black and Blue final*. K tomu ale potřebovali porazit Austrálii. Tento zápas jsem již viděl v přímém přenosu. Téměř všichni z farmy jsme se sešli u Darrena doma (kromě manažera Dana, ten byl se svými rodiči přímo v Sydney). Nejprve se servírovala večere, bbque, jak zde zkracují opečená masa a salámy, k tomu zeleninové saláty. Pak neodmyslitelný ohňostroj a před desátou vypukl mač. Tedy nejprve zpívané hymny, pak popsany bojový rituál v podání All Black. Austrá-

Novozélandský Špekoun č. 3

da Darrenem na večeri. Doma je jeho družka, dvanáctiletá dcera, tříletý syn a strýc (otec družky) se ženou. Ty jsou Maorové. Ještě je pozván Simon a Andy z našeho domu. Všechny domy a jejich vybavení, tedy i tento, patří farmě. Dům je to pěkný, má několik krbů a prý je sto dvacet let starý! To je na novozélandské poměry nevídané, protože zde jsou nejstarší domy ve městech ze začátku dvacátého století, a to jsou považovány za velké historické památky.

K večeri se podává pečené vepřové maso (prý domácí sele), k tomu dvě brambory, hlávkový salát, opečená kuřice a pomerančová šťáva. Ženy obsluhují, muži jedí u stolu. Po jídle se bavím se strýcem a jeho ženou při čaji

lané ze hřiště neutekli a dobře udělali, protože byli zkrátka lepší. Porazili NZ takovým silovým ragby a tím, že získávali míč při rozehrávkách ze mlýna a při hodech z autů. K technické hře NZ vůbec nedošlo. Začali chybovat, hlavně jejich rozporuplný kapitán Carlos Spencer, alias King Carlos. Geniální rozehrávač s nepřeborným rejstříkem fint a triků, ale také trošku zbabělec při hře na tělo a dost chybný, když nemá den. V tu sobotu proti Austrálii jej neměl. Hned ve třetí minutě mu Australan Mortlock vystihl vzdálenou přihrávku a osamoceným během sloního mláděte přes celé hřiště položil *try* za pět bodů. Následným úspěšným kopem (*pens*) si *Aussies*, jak zde Austrálii říkají, připsala další dva. Do konce zápasu pak ještě pěti třibodovými kopy (*con*) skóre navýšila na konečných 22:10. Mí novozélandští kolegové byli poněkud zaražení, radoval se jen Angličan Andy. Jeho země následující den porazila Francii 24:7.

Ve zkratce již jen uvedu konečné

Strana 3

Obsah

Kronika

- 9.11. Místo druhého dne volna pracuji, aby se nastolilo vyrovnanější střídání pracovníků.
- 10.11. Práce na farmě. Zjišťuji, že jsem nastydnul.
- 11.11. Den volna. Jsem v posteli, léčím nastydnutí. Práce na nové úpravě NZŠ (třetí číslo).
- 12.11. Druhý den volna. Již je mi líp. Telefonicky zjišťuji IRD (tax) číslo. Akorát došel kredit. Vytrám v pokoji. Pokračuji na NZŠ č. 3.
- 13.11. Práce na farmě. Poprvé sám nasazují dojičky. Docela to jde, protože krávy odmítají nastupovat na točnu a spousta boxů je prázdných. Přijíždí nový pracovník Rolland.
- 14.11. Jsem zavčívován ve vypláchnutí celého dojíčho zařízení. Naše třetí směna jej provádí rino i večer. Spocívá to v obsluze spousty ventilů, filtrů a tlakových zátek.
- 15.11. Vození siláže. Večer semifinále v ragby.
- 16.11. Je teplo, ráno si užívám kopání bodláků na čerstvém vzduchu.
- 17.11. Problém s Rollandem, skončil dřív, než bylo vše udeláno. Pro tentokrát jsem to vyřešil jen důrazným vysvět-

Slovníček

shed [šed], zde vyslovuji [šíd], podobně red [ri:d], size [si:z]	hala, kde se dojí krávy; také kůlna, hangár; <i>neplést s podobným slovíčkem z minulá!</i>
day off	den volna
whip [wip]	bič; šlehnout <i>něco</i>
pliers [plaiəz]	kleště
open/close bank account	vytvořit/zrušit účet v bance
sick [sik]	nemocný
recover [r'kavər]	uzdravit se, zotavit se
rubber boot [r'abər]	holínky
sneaker [sni:kər]	tenisky
overalls ['ouvəro:l]	pracovní kombinéza
log-book	deník
peafowl	páv
clean [kli:n]	čistit
tidiness ['taidinəs], order	pořádek
mess; messy ['mesi]	nepořádek; nepořádný
retract [ri'trækt]	vzít zpět, odvolat
aggravation [ægrə'veiʃn]	podrážděnost
insinuation [in,sinju'eiʃn]	narážka
allegation [æli'geiʃn]	obvinění
contemplation [kontəm'pleiʃn]	rozjímání
consternation [konsto'neiʃn]	zděšení
peg [peg]	kolíček
spice [spais]	koření

Strana 3

lením, že končit budeme spolu. Tyson mě začal líst na nervy.

- 18.11. Meeting. Liška udělal rozesílání NZS.
- 19.11. Rolland měl dva dny volna, je pohoda. S Darrenem to docela odsejpa.
- 20.11. Poprvé mám celý den na starosti třetí stádo, včetně obsluhy a čištění dojícího zařízení. S Rollandem. Kdyby se ta odpovědnost také odrazila ve mzdě. Docela to jde, jen krávy neposlouchají a končíme až v devět večer. Po vrácení čtyřkolky Darrenovi jsem se pěkně proběhl. Hvězdy mi na ty 4 km pěkně posvítily.
- 21.11. Den volna. Dopoledne zapracovávám nové rámy do NZS, odpoledne vyrazím na dvoudení obhlídku okolí. Brodím říčním kaňonem a spím na vysokém ovceři spásaném pahorku s několika starými tisovitými stromy.
- 22.11. Pokračuju vzhůru do kopců po ovčích pastvinách. Výhled přes naši farmu na celý Hawke's Bay s oceánem za ním. Nazpět po silnici, asi 20 km.
- 23.11. Tak jsem po tom povedeném výletu nějaký rozmrzelej. Dochází mi, že mnoho nových věcí tady už nevidím a lidé nic moc. Večer jsem pozván na návštěvu k Adrianovi, což mně spravilo náladu. Odcházím až po půlnoci.
- 24.11. Dělam s Darrenem a Rollandem. Štve mě, že musím Rollanda uhanět k práci. Dohlázet na děti jsem sem nepřijel.

Krávy

Jedna kráva denně sní a vypije:

- o 9 kg trávy,
  - o 2 kg mleté kukuřice,
  - o 40 l vody,
  - o k tomu nějaké minerály (zinek, kobalt, měď)
- a vyprodukuje v průměru 19 l mléka.

Mléko obsahuje:

- o 5 % tuku,
  - o 3,7 % proteinů
- a dá se z něj připravit asi 8,5 % sušeného mléka. Za jeden kilogram sušeného mléka se platí \$NZ 3,40.

Na farmě je asi 2000 krav ve třech stádech. Naše stádo má podle posledního sčítání 614 krav. Při ranním dojení se získá 66 % mléka, při podvečerním 34 %. Denní produkce farmy je nyní (měsíc po špičce sezony) 30 207 litrů mléka denně. To dává 2 609 kilogramů sušeného mléka. Na jeden hektar farmy se získá 2,9 kg sušeného mléka. A utrží \$NZ 8 871.

a kávě. Ostatní, včetně hostitele, se od-souvají vedle k televizi. Asi po půl hodině se k nim přidáváme. Dávají Spidermana a pak komedii s černochem, který se ocitnul ve středověku. Během sledování programu ostatní usínají nebo odcházejí spát. Tím večer skončil. Myslel jsem, že se třeba budou vyptávat jak u nás, a říkat, co u nich, ale jen ta TV. Nebýt toho povídání se strýcem o zajímavostech NZ a toho vepřového, tak to byl zcela zbytečný večer.

Rugby World Cup

Rugby je novozélandský národní sport. Jejich *All Black* tým má šanci vyhrávat Světový pohár, jakési mistrovství světa konané jednou za čtyři roky a od jeho založení byl NZ vždy v semifinále. Koluje zde vtip, že ministerský předseda NZ zaujímá třetí nejdůležitější post v zemi, hned po kapitánu a trenéru All Black. Hráči All Black jsou skutečně celý v černém, černá trika, černé trenýrky, černé kopačky a černé podkolenky, ty jsou s bílým proužkem. Na prsou

mají malý bílý znak týmu – brko, pravděpodobně ptáka kiwi. Symbolika týmu se inspirovala původními obyvateli Nového Zélandu Mauri nejen barvou jejich pleti, vlasů a očí, ale vypůjčili si i jejich válečný tanec. Provádí ho před začátkem každého zápasu tvář v tvář soupeři. Celý tým, tj. patnáct hráčů, je při něm spartakiádně rozestavěno za svým kapitánem. Ten vykřikuje směrem k soupeřům jakási maurská zaklínadla, ostatní, rozkročení v mírném podřepu, mu odpovídají. Při tom dělají založenými rukama pohyby jakoby šimrali kočku pod krkem a při tom solili polévku. Občas také zabubnují na stehna. No řeknu vám, já být na straně soupeřů, tak hned zdrhnu ze hřiště.

Měl jsem to štěstí, že Světový pohár se koná právě v těchto týdnech, v Austrálii. Všichni si jej rádně vychutnají, protože se hraje asi měsíc. Nejdříve ve skupinách a pak s týdenním odstupem čtvrtfinále, semifinále a finále. Mezi světovou elitu patří hlavně státy britského společenství; kromě NZ te-

Strana 2

Novozélandský Špekoun č. 3

výsledky Světového poháru v ragby 2003: v boji o třetí místo zvítězil NZ nad Francií vysoko 40:13 a vítězem se stala Anglie, která porazila Austrálii až v nastaveném čase 21:17.

Moji spolupracovníci

- o Dan. Manažer, syn šéfa celé farmy Barryho. Asi třicetiletý. Schůze vede rozhodně a důrazně, ne však suše. Dělá organizační práce, takže jej moc nevidím. Dojit ale umí, zaskakuje za ostatní, má-li některý z pracovníků volno a není náhrada. Asi to ale nebude žádný lidumil, prostě mu jde o to, aby farma šlapala a on z toho něco měl.
- o Darren. Šéf třetího stáda, můj bezprostřední nadřízený. Je mu asi ke čtyřicítce se sportovní postavou s tetováním na rukou. Když si sundá kšiltovku, tak se dost podobá Liboru Konvičkovi. Pracuje na farmě už deset let. Má se mnou trpělivost
- o s angličtinou. Dělá i méně příjemné práce. Jeho záliby jsou zahrádka, rybaření a potápění. Také lov. Nedělá mu problémy zastřelit malé kůzle jen tak ze sportu. Doma má encyklopedii Brinanicu a ještě asi dva mnohadílné slovníky, ale zřejmě jen proto, že to byla výhodná koupě.
- o Darryn. Šéf prvního stáda, podobně starý jako Darren, trochu s bříškem a se svým rezavým štětinatým obočím a fousy nezapře německé a irské předky. Německy však neumí ani slovo. Má mírně povýšené vystupování.
- o Adrian. Rumun, je zde na dvouleté pracovní povolení i se ženou a tříletým Alexandrem. Jediný člověk, se kterým si tady rozumím. Škoda, že jeho angličtina je horší než moje. Ale umí německy a francousky. Jediný studovaný, má zemědělskou fakultu v Kluzi. Také asi ke čtyři-

Strana 4

Novozélandský Špekoun č. 3

cítce, je vidět, že toho dost prožil, měl v rumunsku malou farmu, do-
jil rukama až 40 krav. Na krávy je
trpělivý, má je rád. Váží si věcí. Z li-
dí zde je nešťastný, jeho manželce,
zdravotní sestře, se zde nelíbí, ne-
má zde přátele ani práci. Adrian je
na této farmě vázán smlouvou do té
doby, než bude mít povolení k po-
bytu. Ten získá až bude mít jazy-
kové zkoušky. Jazyk se ale v této
odlehle farmě při takové práci ne-
naučí.

- Simon. Asi dvacetiletý kluk, vcel-
ku spolehlivý a svérázně vtipný, leč
to kvůli jazykové bariéře nedoce-
ním. Pracoval tady rok, nyní od-
chází. Zatím nebyl ani na Jižním
ostrově ani v Aucklandu. Nyní se
chce podívat k příbuzným do Aus-
trálie a Anglie.
- Andy. První ze čtyř spolubydlících
v domku, kterým je všem do dva-
ceti let. Angličan, studoval matfyz,

ale tohle mu jde asi lépe. Nejvíce
mu jazykově rozumím, bohužel ho
moc nevidím, dělá na prvním stá-
du od dvou v noci.

- Karl. Původem Švéd, rodiče se
s ním přistěhovali před deseti lety.
Prý je zde levněji. Vidím jej ještě
méně než Andyho.
- Tyson. Padesátiprocentní Maur, skej-
tař, kalthoty na půl žerdi a pěkný
prase. Každé druhé slovo fuck you.
Příbuzný Darryna. Adrian, u kte-
rého Tyson dělá, je z něj nešťastný.
- Rolland. I on je padesátiprocentní
Maur. Opustil střední školu, aby se
zaučil na farmě. Rodiče mu koupi-
li novou čtyřkolku za 13 tisíc. Za
tu cenu je zde k mání skvělé fáro.
Manuálně celkem zručný, ale když
může, tak se zašije.
- Darren a Darryn tady mají družky,
Darren navíc dvě děti a Maorského

to i ve městech. Když té ženě není
zrovna přes padesát, tak je to doce-
la sexy. Ale jinak není o co stát, jet
na Zéland kvůli seznámení ti Šang-
ve nedoporučuju.

- ? *Delfín: Z toho zpravodaje není tak
poznat, jestli se ti tam líbí nebo
jestli sou to zatím jen starosti.*
- ▷ Dosud mně všechno vycházelo a
byl jsem naprosto spokojen. Azyl
v Aucklandu u známých Vaška Hla-
váče, koupě auta, počasí při prvním
porozhlídnutí se po ostrově. Pak,
když mi zbývalo asi 60 dolarů plus
200 jako základní vklad na účtu,
jsem hned sehnal práci. A na farmu
jsem zrovna chtěl. O starostech ne-

může být řeči, jen běžné zařizová-
ní. Teď, po měsíci, se poohlížím po
práci jinde. Důvody: lidé nic moc,
humus v baráku, v práci mě již to-
ho moc nepřekvapí, leda, že by mě
pustili k řízení traktoru, plat nic
moc a okolí již znám.

Poděkování: Chtěl bych zde poděko-
vat Vaškovi Štěpánovi (Liškovi) za vy-
tvoření podpory pro automatické roze-
sílání zpráv o Špekounu. Díky němu se
k vám tak dostává tento plátek. Liško,
díky za rychlou a funkční pomoc.

Příště: *V kaňonu okolo farmy.*

Novozélandský Špekoun
je elektronický občasník a vychází ve
formátu PDF (Portable Document
Format) verze 1.4 firmy Adobe. Pro
jeho čtení doporučuji program Adobe
Acrobat Reader verze 5 a vyšší, který si
lze zdarma stáhnout na adrese <http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>.
Samotný dokument pak doporučuji
uložit na disk a otevřít ve zmíněném
programu, ne jej číst přímo ve
webovém prohlížeči (Internet Explorer,
Mozzila, ...). V takovém případě se
většinou zobrazí jen první stránka.

Dosud vyšlo:

Číslo/Verze	Obrazovka	Tisk
1. 29.10.2003	1 356 kB	1 395 kB
2. 9.11.2003	234 kB	243 kB
3. 24.11.2003	189 kB	193 kB

Časopis lze získat na Internetové
adrese <http://cmp.felk.cvut.cz/~zyka/nzs>

Titul: Novozélandský Špekoun č. 3
elektronický občasník v PDF
Author: (K)Vítek Zýka
Datum vydání: 22.ledna 2004
Grafická úprava a sazba: autor
Typografický systém: T_EX s makro-
jazykem ConT_EXt
Písmo: Computer Modern, Impact
Verze: Pro černobílý tisk
Šíření: Zdarma po Internetu
Náklad: Oznámení na ?? adres
E-Mail: vit.zyka@seznam.cz
Tel./SMS: +64 21 21 73 4 73
Kořenová Internetová adresa:
[\[http://cmp.felk.cvut.cz/~zyka/nzs\]](http://cmp.felk.cvut.cz/~zyka/nzs)

Parametry letadel:

1. let Praha – Amsterdam, KLM, Boeing 737-400
2. let Amsterdam – Kuala Lumpur, KLM, Boeing 747-400
3. let Kuala Lumpur – Auckland, Air Malaysia, Boeing 747-400P

	737	747
Cestujících	144	386
Délka	36,4 m	70,70 m
Rozpětí	28,9 m	64,9 m
Výška	11,1 m	19,4 m
Dolet	2 963 km	12 964 km
Nádrž	6 200 galonů	57 285 g
Rychlost	798 km/hod. (0,74 mach)	918 km/hod. (0,86 mach)

Cestovní parametry 3. letu:

- Výška: 10 000 až 11 000 metrů
 Rychlost: okolo 900 km/hod.
 Venkovní teplota: -40 až -55 °C

strýce s manželkou. Ty jsou celkem sympatičtí. Jo a Dan má manželku a dvě děti, ty ale téměř nevidím.

Drobné postřehy

- **Surabaya.** V jedné písni zpívá Hana Hegerová *Surabaya Johnny*¹. Nevěděl jsem, co tím autor textu myslí. Teď, po letu z malajského Kuala Lumpuru, již mám variantu: Když jsme přelítávali Boeingem 747-400P indonézský ostrov Jáva, tak se na displeji přede mnou objevilo to slovo Surabaya. Na tom displeji si mohl každý cestující navolit film z aktuální nabídky, poslouchat muziku určitého žánru, hrát digitální hru typu Solitér, nebo sledovat aktuální polohu letadla v digitální mapě. Kromě polohy v různých měřítkách pak také výšku letadla, jeho rychlost, venkovní teplotu a pro cestující vyznávající islám také směr ke městu Mekka. Já jsem povětšinu času poslouchal

jazz a porovnával realitu za okýnkem s mapou. Takže už vím, že Surabaya je město na severovýchodním pobřeží Jávy. Asi se to slovíčko Pavlu Koptovi (nebo kdo složil tu píseň) k tomu Johnymu líbilo.

Otázky a odpovědi

- ? *Šangve: Jaké sou domorodé ženy?*
- ▷ Pokud myslíš skutečně domorodé Maorky, tak těch jsem tady moc neviděl nebo jsem je nepoznal. Krom ženy Darrenova strýce. Ta je kapánek stará, hulí balené cigarety jako úplně každý na farmě krom angličana Andyho, fandí ragby, je přívětivá a kapánek nad věcí. Moc toho nenamluví.

Pokud myslíš ženy jako obecně, tak evropana překvapí, že chodí dost bosy. To znamená úplně bez bot. A to nejenom doma, ale čas-

¹Doufám, že si to dobře pamatuji, když tak mě, prosím, někdo opravte.